

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 15Csp/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119207248
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Mesárošová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4119207248.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou Mgr. Denisou Mesárošovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Mýtna 48, proti žalovanej: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., E. F. XXX/X, o zaplatenie 1.504,52 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamietá.
- II. Žalovanej sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %, ktorú je povinný zaplatiť žalobca.
- III. O výške náhrady trov rozhodne súd samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1./ Právny predchodca sa žalobou prostredníctvom právneho zástupcu domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy vo výške 1.504,52 eur s príslušenstvom.

Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu so žalovanou uzatvoril dňa 03.06.2015 Zmluvu o pôžičke č. 74525857/ 6550503823 (evidenčné číslo zmluvy príp. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 1.500,- Eur.

Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 43,75 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 2.623,80 Eur. Do dnešného dňa uhradila žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy sumu 439,- eur.

Žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej z uzavretej zmluvy, jednotlivé povinné splátky neuhradila riadne a včas a preto bola listom zo dňa 27.07.2016 vyzvaná k úhrade dlžných splátok a upozornená, že keď nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky dôjde k zosplatneniu dlhu, nakoľko žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, žalobca predmetný úver dňa 19.09.2016 zosplatnil, o čom žalovanú informoval listom zo dňa 28.09.2016.

Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavoval sumu vo výške 1.504,52 eur a ku dňu podania žalovaná doposiaľ z poskytnutej čiastky uhradil len 439,- EUR.

Žalovaná suma ku dňu ku dňu podania návrhu tvorí sumu : 1.943,52 eur + 0,eur +439,- eur = 1.504,52eur.

2./ Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu o pôžičke ako aj zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad žalovanej, predžalobnú upomienku s doručenkou, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.

3./ Súd prvej inštancie v predmetnej veci rozhodol rozsudkom č.k. 15Csp/82/2019-230 zo dňa 20.10.2022, ktorým uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.504,52 eur spolu s

5 percentným úrokom z omeškania ročne počnúc od 04.10.2016 až do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

Súd prvej inštancie v predmetnom rozhodnutí podrobil zmluvu súdnej kontrole a mal za to, že argumentácia žalovanej, že v predmetnej úverovej zmluve absentuje ustanovenie § k zákona číslo 129/2009 Z.z. nedôvodná, predmetnú zmluvu vyhodnotil, že obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom, mal za to, že predmetná úverová zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti vyplývajúce z vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

4./ Voči predmetnému rozsudku bolo zo strany žalovanej podané odvolanie, v ktorom žalovaná namietala premlčanie splátok a preto Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením č.k. 9CoCsp/13/2023-261 zo dňa 21. februára 2024 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí prihliadnuc na odvolacie námietky uviedol, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie sa v danej spotrebiteľskej veci zaoberať i aplikáciou ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka, ex offo, teda bez toho, že by spotrebiteľ bol povinný premlčanie práva veriteľa namietat, pričom uviedol, že vzhľadom na túto skutočnosť je rozhodnutie súdu prvej inštancie predčasné, pretože súd prvej inštancie sa aplikáciou ustanovenia § 54 Občianskeho zákonníka nezaoberal, hoc sa zaoberať ex offo mal a z jeho rozhodnutia tak doposiaľ nevyplývajú žiadne právne závery vo vzťahu k tomu, či je právo žalobcu na plnenie premlčané, alebo nie.

Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že je potrebné sa zaoberať aj otázkou aktívnou legitimáciou žalobcu, nakoľko aj tu je stanovisko súdu predčasné.

Krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení vyslovil právny názor a to, že súd prvej inštancie posúdi, či je právo žalobcu na požadované plnenie premlčané alebo nie, ako aj opätovne vyhodnotí naplnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky na žalobcu a jeho aktívnu vecnú legitimáciu v predmetnom spore a vo veci opätovne rozhodne.

5./ Súd prvej inštancie postupoval v zmysle intencií Krajského súdu v Nitre ako odvolacieho súdu a v predmetnej veci vytýčil termín pojednávania.

6./ Žalobca, ako aj právny zástupca žalobcu ako aj žalovaná sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili prostredníctvom emailu a súhlasili s tým, aby súd predmetnú vec pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti a preto súd podľa § 180 CSP predmetnú vec pojednával a rozhodol v ich neprítomnosti

7./ Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení uviedla, že namieta zosplatnenie úveru a má za to, že je neplatné, pretože pri zosplatnení úveru musí byť dodržaný § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, čiže právny predchodca žalobcu musel dodržať 2 úkony a to prvým úkonom je výzva zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a druhým úkonom bolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, pričom má za to, že zo strany žalobcu neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca nepredložil doručenkú k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti zo dňa 28.09.2016 a takže oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru nemôže spôsobiť žiadne právne následky, keďže žalobca nepredložil doručenkú s jej popisom k takémuto oznámeniu a jej oznámenie doručené nebolo, pričom má za to, že, keďže jej nebolo doručené oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 22.8.2021, toto oznámenie sa nedostalo do jej dispozičnej sféry, má za to, že žalobca nepreukázal splnenie podmienky pre vyhlásenie okamžitej splatnosti, čiže neuniesol dôkazné bremeno a preto navrhuje, aby súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

8./ Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu a vykonal dokazovanie listinami, ktoré predložili strany sporu a z ktorých považoval za preukázané nasledovné skutočnosti.

9./ Medzi stranami sporu nebolo sporné, že právny predchodca žalobca a žalovaná uzavreli dňa 03.06.2015 Zmluvu o pôžičke č. 74525857/ 6550503823 (evidenčné číslo zmluvy príp. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej pôžičku vo výške 1.500,- Eur (č.l. 22).

Podľa predmetnej zmluvy išlo o bezúčelový spotrebiteľský úver s označením Najľahšia pôžička, ktorý mala žalovaná splácať v 60 mesačných splátkach vo výške 43,9 eur a to vždy do 20. dňa v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná dňa 20.06.2015 a doba trvania zmluvy bola dohodnutá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy.

Nebolo sporné, že strany sporu si dohodli fixnú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 27,90%, RPMN vo výške 27,89 %, odplatu vo výške 27,89%. Podľa predmetnej zmluvy celkové náklady spotrebiteľa predstavovali čiastku vo výške 1.134,00 eur, a zároveň sa žalovaná v zmysle zmluvy zaviazala uhradiť celkovú čiastku vo výške 2.634,- eur.

Z prehľadu splátok a úhrad (č.l. 175) bolo zistené, že žalovaná na predmetnom úverovom prípade uhradila 10 splátok v celkovej výške 439,00 eur, pričom táto skutočnosť nebola medzi stranami sporu sporná. Posledná splátka zo strany žalovanej bola uhradená dňa 21.04.2016.

Z dôvodu neplnenia si svojich povinností bola žalovaná právnym predchodcom žalobcu predžalobnou upomienkou zo dňa 27.07.2016 (č.l.30) vyzvaná na úhradu nedoplatku v celkovej výške 129,49 eur, pričom bola upozornená, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci máj 2016 bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť.

Predmetná písomnosť bola žalovanej riadne doručovaná, pričom predmetnú písomnosť prevzal dňa 05.08.2016 splnomocnený zástupca (č.l.31). Z dôvodu nesplnenia si povinností v zmysle výzvy zaslanej žalovanej, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 28.09.2016 oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, pričom predmetný úver sa stal splatným 19.09.2016 (č.l.174).

Nakoľko došlo k postúpeniu pohľadávky, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 23.10.2019 žalovaný oznámil postúpenie pohľadávky (č.l.72), o čom predložil doklad a to podací hárok č. EPH 1779 79992 (č.l.71).

Pred začatím pojednávania právny zástupca žalobcu vzal žalobu v časti o zaplatenie žalovanej sumy vo výške 60,- EUR späť a to z dôvodu, že žalovaný vykonal platby vo výške 60,- eur a to dňa 18.11.2021 v sume 20,- eur, dňa 20.12.2021 v sume 20,- eur a dňa 24.01.2022 v sume 20,- eur.

10./ Súd pri rozhodovaní o návrhu vychádzal najmä z týchto ustanovení zákona :

11./ Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

12./ Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

13./ Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky: „Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.“

14./ Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15./ Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16./ Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

17./ Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

18./ Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

19./ Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

20./ Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

21./ Podľa § 879v Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

22./ Podľa § 215 ods. 1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

23./ Na základe vykonaného dokazovania ako aj z vyššie zisteného skutkového stavu mal súd jednoznačne za preukázané, že žaloba uplatnená žalobcom nie je dôvodná.

24./ Ako bolo už konštatované, predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

25./ Súd prvej inštancie sa v zmysle intencií Krajského súdu v Nitre v prvom rade skúmal, či žalobcovi svedčí právo, ktorého sa domáha, t.j. či je nositeľom hmotného práva, ktoré je predmetom konania (aktívna vecná legitímácia) a či žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobca domáha (pasívna vecná legitímácia). Nedostatok vecnej legitímácie na strane žalobcu či žalovaného znamená, že žalobe nemožno vyhovieť. Predpokladom úspešnosti žaloby je, že žalobca preukáže, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a že žalovaný je nositeľom zodpovedajúcej hmotnoprávnej povinnosti. Preto bolo potrebné najprv sa vysporiadať s tým, komu právo na zaplatenie patrí, teda komu svedčí aktívna hmotnoprávna legitímácia

26./ Z vykonaného dokazovania, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise mal súd za preukázané, že predmetom sporu bolo zaplatenie žalovanej sumy, ktorá ku dňu podania predstavovala sumu vo výške 1.504,52 eur, ktorá ku dňu ku dňu podania návrhu tvorila sumu : 1.943,52 eur + 0,eur +439,- eur = 1.504,52eur.

Žalobca svoj nárok odôvodňoval na základe zmluvy, ktorú právny predchodca žalobcu so žalovanou uzatvoril dňa 03.06.2015, pričom išlo o bezúčelový spotrebiteľský úver a žalovanému poskytnutý v celkovej výške 1500,- euro. Žalovaná si svoje povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy neplnila riadne a včas, z prehľadu úhrad a splátok žalovanej bolo zistené, že žalovaná doposiaľ uhradila žalobcovi len 10 splátok a to v celkovej výške 439,- eur. Z dôvodu neplnenia si svojich povinností bola zo strany právneho predchodcu vyzvaná výzvou zo dňa 27.07.2016 (č.l.30) na úhradu splátky splatnej v mesiaci 05/2016 s tým, že bola upozornená, že ak do 05.09.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 05/206 dôjde k zosplateniu úveru.

Žalobca, ako dôkaz na preukázanie, že si splnil svoju povinnosť a žalovanú riadne upozornil, predložil doručku, z ktorej bolo preukázané, že výzva bola doručená 05/08/2016 žalovanej s tým, že predmetnú výzvu neprevzala žalovaná ale prevzatie výzvy je potvrdené splnomocneným zástupcom – dcéra - bez čitateľného podpisu.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná si riadne neplnila svoje povinnosti, naďalej predmetný dlh aj napriek výzve nesplácala, právny predchodca žalobcu predmetný úver zosplatnil a to dňom 19.09.2016, pričom súdu prvej inštancie nepredložil listinný dôkaz preukazujúci túto skutočnosť.

Žalobca bol súdom prvej inštancie vyzvaný na preukázanie splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety Zák. č. 482/ 2001 Z. z. o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, pričom vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že doklad preukazujúci vyhlásenie predčasného zosplatnenie úveru síce nepredložil ale má za to, že doklad preukazujúci odoslanie listiny na poštovú prepravu a to listina o zosplatnení úveru má len deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovaného s obsahom listiny o zosplatnení úveru.

Predžalobnej upomienke t.j. k výzve predložil doručku s podpisom splnomocneného zástupcu .

Žalovaná namietala skutočnosť, že zosplatnenie úveru považuje za neplatné a to z dôvodu, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nebol dodržaný postup a to podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka nakoľko žalobca nepredložil doručku s jej podpisom.

Súd prvej inštancie sa opätovne aj v zmysle intencií Krajského súdu v Nitre zaoberal otázkou aktívnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby vyháďajúc zo skutočnosti, že žalobca nebol pôvodným veriteľom pohľadávky, ale veriteľom sa stal až na základe zmluvy o postúpení pohľadávky.

27./ Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy žalobca ako strana sporu civilného súdneho konania je subjektom hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide, ktorý je aktívne vecne legitimovaný a na druhej strane je žalovaný, ktorý je subjektom hmotno-právnej povinnosti, ktorý je pasívne vecne legitimovaný.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

28./ V prejednávanej spore sa súd opätovne zaoberal, či došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt k splneniu podmienok podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona č.483/2001 o bankách a to, či bola žalovaná zo strany právneho predchodcu riadne vyzvaná v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na úhradu dlžnej splátky, čo má následne vplyv na zosplatnenie úveru.

Vyriešenie tejto otázky má totiž zásadný význam z hľadiska platnosti postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu, ktorý nemá štatút banky, a tým aj zásadnú otázku pre posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu v predmetnom spore.

29./ Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových

vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

30./ Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

31./ V konaní nebolo sporné a aj bolo preukázané, že medzi veriteľom a žalovanou bola uzavretá zmluva o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka. V konaní nebolo sporné, že veriteľ pohľadávku proti žalovanej postúpil písomnou zmluvou podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo žalovanej oznámil podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Pretože veriteľa bol bankou a pohľadávku postúpil na žalobcu, ktorý nie je bankou, bol tak oprávnený urobiť iba za splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách.

32./ V danej veci žalobcu zaťažovala povinnosť preukázať dodržanie postupu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, t.j. že právny predchodca žalobcu spoločnosť Všeobecná úverová banka a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, ako veriteľ pohľadávky písomne vyzval žalovanú na úhradu dlhu a ktorým bola napriek výzve v omeškaní s jej splácaním nepretržite 90 kalendárnych dní.

Žalobca bol vyzvaný na predloženie listinných dôkazov preukazujúcich splnenie dodržanie postupu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt.

Právny predchodca žalobcu predložil do spisu výzvu zo dňa 27.07.2016, ktorou vyzval žalovanú na úhradu splátky splatnej v mesiaci 05/2016, a zároveň predložil doručenkú, z ktorej bolo preukázané, že výzva bola doručovaná 05/08/2016 na adresu žalovanej s tým, že predmetnú výzvu neprevzala žalovaná ale prevzatie výzvy je potvrdené splnomocneným zástupcom – dcéra - bez čitateľného podpisu.

33./ Súd prvej inštancie konštatuje, že dodržanie zákonných podmienok stanovených v § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. pre postúpenie pohľadávky banky alebo pobočky zahraničnej banky v prípade, ak banka alebo pobočka zahraničnej banky nedisponuje súhlasom klienta s postúpením pohľadávky, ktorú má voči klientovi, je predpokladom platného postúpenia pohľadávky bankou, alebo pobočkou zahraničnej pobočky na tretiu osobu.

Povinnosťou banky (právneho predchodcu žalobcu) pred postúpením pohľadávky bolo písomne vyzvať dlžníka t.j. žalovaného na splatenie peňažného záväzku a preukázať doručenie takejto výzvy žalovanému, ako zákonného predpokladu pre spôsobilé postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zák. 483/2001 Z.z. Postupník, ktorému banka pohľadávku postúpila, je povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so zaplatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka (žalobcu). Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky a o doručení písomností bude dôkazné bremeno zaťažovať odosielateľa .

34./ Všeobecná úverová banka a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 1, ako veriteľ pohľadávky písomne vyzval žalovanú na úhradu dlhu a tá bola napriek výzve v omeškaní s jeho splácaním.

Výzva právneho predchodcu o omeškaní so splácaním úveru neobsahovala poučenie, že aj keď napriek tejto výzve bude viac ako 90 kalendárnych dní s plnením čo i len časti svojho záväzku v omeškaní, môže jeho pohľadávku aj bez jeho súhlasu postúpiť inému nebankovému subjektu. Zákon síce neustanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, avšak z obsahu a zmyslu vyššie citovaného ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka jednak vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní a upozorniť ho, že po márnom uplynutí lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný, hoc aj nebankový subjekt bez súhlasu dlžníka.

Obsahom výzvy zo dňa 27.07.2016 bola výzva na uhradenie dlhu s upozornením na oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a keďže nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 Zákona o bankách, potom nie je možné považovať postúpenie pohľadávky za platné .

Nakoľko dodržanie tohto postupu, ktorý je predpokladom pre postúpenie pohľadávky banky v zmysle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, zo strany žalobcu nebolo preukázané, žalobca ako aj právny predchodca žalobcu do spisu nezaložil relevantné doklady preukazujúce opodstatnenosť uplatňovaného nároku, a to že pôvodný veriteľ VÚB banka doručila žalovanej riadnu písomnú výzvu na splnenie dlhu s potvrdením o doručení, ktorá by preukazovala splnenie si povinnosti podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, nepreukázal, že by sa výzva dostala do dispozičnej sféry žalovanej a to z titulu, že predmetná výzva nebola doručená žalovanej do vlastných rúk ale ju prevzala osoba na to splnomocnená, pričom žalovaná tvrdila, že žiadna výzva jej nebola doručená a preto bol súd prvej inštancie nútený konštatovať, že v tejto veci neboli splnené podmienky, ktoré zákon vyžaduje na platné postúpenie pohľadávky, resp. z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo, čiže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, pretože podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V danom prípade postúpenie pohľadávky na žalobcu znamenalo obídienie zákona o bankách, keď sa postúpil živý, ešte nesplatený úver na žalobcu a preto bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku, ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom.

Z tohto dôvodu potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť je povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky prihliadnuť.

Na základe tejto skutočnosti potom nie je daná vecná aktívna legitímácia žalobcu na uplatnenie si danej pohľadávky pred súdom, čiže z neplatného postúpenia pohľadávky nesvedčí mu právo, ktorého sa domáha v žalobe a preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a žalobu pre nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu zamietol.

Keďže dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, nebol daný dôvod na preskúmanie žalobcom uplatneného nároku z hľadiska hmotnoprávnych predpisov.

35./ V naznačenom kontexte je nevyhnutné akcentovať aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018, podľa ktorého ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvej vety zákona č. 483/ 2001 Z.z. o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané.

36./ Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu, súd žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania. Súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanej nepriznať.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie (§ 127 CSP), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 365 ods. 1 CSP)

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP) .